

Kdo bo ustavil vodo?

Voda je nadvse prijeten element, brez katerega ni življenja. Tekočina, ki jo kemiki zapišejo s formulo H₂O, je tudi obvezen del romantike (kar pomislite — mesec, morje in onadva...), je sredstvo za spiranje umazanije in ima še vrsto drugih pomembnih lastnosti. Toda kadar je tega prepotrebnelega elementa preveč, takrat je to najstrašnejše in najbolj uničujoče orožje narave, pred katerim je človek povsem nebogljen. S takšne plati so ob zadnjem hudem deževju spoznali vodo prebivalci Gameljnih in nasploh vsi, ki živijo ob sicer pohlevni Gameljščici...

Gameljne, 5. oktobra 1974.

V jutranjih urah se je zaradi naraslega potoka Gameljščica sestal krajevni štab civilne zaščite z namenom, da pregleda stanje ter ugotovi, če je ogroženo prebivalstvo in imetje. Ugotovili so, da so poplavljeni predeli v Zg. Gameljnah — voda je vdrla v sedem stanovanjskih hiš, cesta poplavljena v dolžini 200 metrov, ogrožena pa je tudi tovarna Rašica.

● Gameljščica se je torej spustila na kratek potep preko svojih bregov in ob tem uničevala, kar ji je prišlo na pot. Toda to ni bil nepričakovan izlet. Domačini pravijo, da je zadnja leta vedno huje. Struga je tako polna peska in raznega nanosa, da že ob malo večjem deževju začne voda grozeče naraščati...

● »Poglejte,« je pokazal Rado Bergant, lastnik lesene »dače« v Zgornjih Gameljnah v deročo vodo, ki se je penila tik ob njegovi hiši. »Ko sem hišo kupil, jê bila voda poleti tako globoka, da so otroci skakali na glavo vanjo. Sedaj se ob sušnih dnevih komaj premika — in za skakanje že dolgo ni več.« Potem je še dodal, da so po njegovem mnenju z ribogojnico in številnimi novogradnjami ustvarili takšne pogoje, da potok nima več prave akumulacije. Tam, kjer se je poprej voda brez posebne škode razlivala na travnike, so sedaj novi lastniki nasuli nasipe. Sedaj se voda razliva v naseljih...

● »Ob štirih zjutraj smo reševali živino,« je potarnal Bergantov sosed in pokazal, do kod je segala voda. »Človek se že še reši, hudo je za živali...«

● Škode je veliko in kdo ve, koliko jo bo prihodnje leto, čez dve leti... Predsed-

nik krajevne skupnosti pravi, da za samoprisepek ni pogojev. Jih res ni? Je prebivalcem, ki živijo malo dlje od vode, resnično vseeno, kaj se dogaja z njihovimi sosedi ob Gameljščici?

Kaj meni predsednik KS

Za odgovore na vsa vprašanja občanov smo prosili predsednika KS Gameljne — Rašica, tov. Miha Tacarja.

»O poplavljenih, ki jih povzročajo Gameljščica, smo obvestili tudi vodno skupnost Ljubljana — Sava. Njihov predstavnik inž. Haler si je situacijo ogledal in predlagal nekaj rešitev, ki pa so vse predrage, saj za ureditev Gameljščice ni namenjenih finančnih sredstev. Že spomladi bomo iz dna struge odstranili del peska, s tem strugo poglobili in vsaj začasno rešili problem poplav. Se bolje bi bilo, ko bi odstranili vse zapornice na Gameljščici, saj bi s tem voda hitreje tekla in bi sama poglobljala strugo.

Kanali za odvajanje meteornih vod so le na cesti na Rašico in Crnuče — Gameljne. Obe cesti vzdržuje Komunalno podjetje Ljubljana. Zelo velike probleme nam povzročajo hudourniki, ki ob vsakem večjem dežju ceste zelo uničijo. Za njihovo ureditev bi potrebovali okrog 300.000 din in se že dogovarjamo z vodno skupnostjo Ljubljana — Sava za vsaj delno ureditev.

Most, ki je bil nekdanji glavni vhod v Rašico, koristi sedaj samo ena hiša in še ta le za peš pot. Kljub temu smo že naročili plohe, tako da bo most kmalu urenjen.

Most, ki vodi k Bergantovi delavnici, je povsem nov, konstrukcija pa je betonska — ograjo bomo prebarvali v doglednem času. Pot, ki vodi k hiši Martina Kosa, vsako leto nasujemo, vendar pa je zaradi vožnje tovornjakov, ki vozijo k novogradnjam, hitro uničena. Upamo, da bo pot sedaj, ko so novogradnje v glavnem končane, v precej boljšem stanju.

Možnosti za uvedbo samoprisepeka ni, ker bi prispevali samo prebivalci ob Gameljščici, ki so neposredno prizadeti. Ti pa se že sedaj, vsak po svojih močeh, skušajo ubraniti razdiralne moči Gameljščice.

● »Saj so prišli, nekateri so pomagali,« je povedal eden od prizadetih. »Toda bili so tudi takšni, ki so prišli samo firbec past. Nekateri so se nam celo smejali. Ne, ne verjamem, da bi samoprisepek za regulacijo potoka uspel. Tudi s kanali za

odvajanje meteornih vod je podobno — nihče jih ne čisti. Sosed, ki je malo v hribu, se mi samo smeji, če mu rečem, naj vendar očisti graben, ker mi voda ob deževju dere naravnost na dvorišče. Dolga leta sem sam čistil kanale, sedaj jih ne morem več...«

Matevž Žagar, Sp. Gameljne 40: »V Spodnjih Gameljnah smo občani sami zgradili nasipe, oziroma škarpe, ki so nas obvarovale najhujšega. Vidite, samo 10 cm še manjka, pa bi bila voda čez nasip. Most do sosedja pa smo morali dvigniti na podstavke, sicer bi ga voda že odnesla. V kleti imam pa tako polno vode. Čudi me odnos predstavnika Vodne skupnosti Ljubljana—Sava, ki je na naše prošnje za pripravo načrtov za regulacijo Gameljščice dejal, naj se pač znajde vsak po svoje, da načrtov še najmanj 12 let ne bo.«

Franč Homar, Sp. Gameljne 40: »Investiral sem dva stara milijona za ureditev zemljišč ob potoku, toda vidite, voda se je razlila in travniki so ponovno uničeni, saj so polni naplavin. Tudi njive so pod vodo in še polne poljščin. Škoda je velika, toda ali se zares ni dalo stvari urediti že prej? Regulacija potoka, oziroma poglobitev struge je bila tema neštetihih zborov volivcev, mi smo opozarjali na nevarnost, toda vse je ostalo le pri tem!«

● Tako je bilo v Gameljnah po poplavljenih. Škoda, razkopani mostovi — in grenak občutek v srcih prizadetih. Zato, ker bo prihodnje leto spet enako, ker bo menda še 12 let tako (kot so rekli na vodni skupnosti). In tudi zato, ker ni solidarnosti. Bodo res morali nesrečniki ob potoku sami poskrbeti zase? Počakajmo do naslednjega dežja! In do naslednje škode...

F. Rozman

F. Kmetič

Nekaterim je bilo do smeha...